

مطالعات راهبردی

حمیدحبیبی خبرنگار

سومین نشست «دولت چهاردهم: چالش‌ها و افق پیش‌رو» با سخنرانی دکتر محسن زرنانی، اقتصاددان و عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان، به میزبانی انجمن اقتصاد ایران و با همکاری مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی برگزار شد. در این هم‌اندیشی دکتر زرنانی سعی کرد شرایط امروز اقتصاد ایران و پیچیدگی‌هایش را مورد مذاقه قرار دهد و به این پرسش پرتکرار پاسخ دهد که چرا نظریه‌های اقتصاد نمی‌توانند برای برون‌رفت از چالش‌های اقتصادی امروز جامعه ما پاسخی داشته باشند و در چنین شرایطی، دولت چهاردهم چطور می‌تواند اقتصاد ایران را به سامان کند.

بدون چشم‌انداز «عقل ابزاری» مختل می‌شود

دکتر زرنانی با تمایز گذاشتن بین «عقل ابزاری» و «عقل معنایی» و توصیف مشخصات هر یک از آنها، تصریح کرد: اکنون در اقتصاد ایران عقل ابزاری مختل شده است، چرا که عقل ابزاری نیاز به چشم‌انداز دارد و اقتصاد ما قادر به ساختن چنین چشم‌اندازی نیست. بنابراین فعالان اقتصادی با تکیه بر «عقل معنایی» که مبتنی بر شهود است به فعالیت اقتصادی مشغول هستند، در حالی که اقتصاد بر اساس عقل ابزاری نوشته شده است؛ «این روزها عقل ابزاری از کار افتاده و عقل معنایی جایش را گرفته است. عقل معنایی زمانی به کار می‌آید که اطلاعات مان از یک موضوع کافی نیست و فرد با شهود خود، تصمیم می‌گیرد؛ نه اینکه اطلاعات را بررسی کرده و به نتیجه متقن برسد. در نتیجه وقتی عدم اطمینان به سطح پیچیده

می‌رسد، به عقل معنایی پناه می‌بریم. در حالی که اقتصاد برای عقل ابزاری نوشته شده است. زمانی که جامعه به سطح نااطمینانی پیچیده می‌رسد، عقل ابزاری مختل می‌شود؛ چرا که عقل ابزاری، نیاز به چشم‌انداز دارد. به همین دلیل در نظرخواهی که از کارآفرینان شده است، ۹۰ درصد آنان پاسخ داده‌اند به اقتصاد ایران امید ندارند!»

نااطمینانی پیچیده «عقلانیت اقتصادی» را مختل می‌کند

دکتر زرنانی توضیح داد: «عدم اطمینان پیچیده» چیست و چرا و چطور مانع «عقلانیت اقتصادی» می‌شود و ما از چه دوره‌ای گرفتار این وضعیت پیچیده شده‌ایم. او برای توضیح این ماجرا به نقش و تأثیر برجام بر اقتصاد ایران اشاره کرد و گفت که شکست پروژه برجام، وضعیت ما را پیچیده کرده است: «تا زمانی که سرمایه‌گذار حاضر

«چالش‌ها و افق پیش‌روی دولت چهاردهم» به روایت دکتر محسن زرنانی

«وفاق» باید برای جامعه «افق» بسازد

تازمانی که چشم‌انداز روشنی وجود نداشته باشد اقتصاد کشور بسامان نمی‌شود

چرا با استفاده از نظریه‌های اقتصاد به چالش‌های اقتصادی کشور جواب نمی‌دهید؟ می‌گوییم: چون اقتصاد جوابی برای ما ندارد و کاملاً بدون کاربرد شده است. دولت چهاردهم وارث چنین اقتصادی با این گذشته تاریخی است و مشکلات آن به یک دولت خاص هم بر نمی‌گردد. در این مسیر تاریخی، دغدغه سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی هم متحول شده است که این تغییر و تحولات را زمانی چنین روایت می‌کند: «در دولت آقای احمدی‌نژاد سرمایه‌گذاران از ما می‌پرسیدند که روی طلا، سکه و دلار سرمایه‌گذاری کنیم یا روی مسکن و خودرو؟ در دولت آقای روحانی، سرمایه‌گذاران از ما می‌پرسیدند که در کدام کشور سرمایه‌گذاری کنیم بهتر است؟ در دولت آقای رئیسی، پرسش‌ها به این سمت رفت که به کجا مهاجرت کنیم که در آنجا بتوانیم سرمایه‌گذاری بهتری

تا «قصه وفاق» خلق نشود، افق ساخته نمی‌شود

دکتر زرنانی معتقد است، برای هر نوآوری باید ابتدا «قصه» آن خلق شود و ملت‌های توسعه‌یافته ملت‌هایی هستند که مهارت خلق قصه جمعی دارند و مدام قصه تازه خلق می‌کنند. برای آنکه وفاق به افق تبدیل شود، نیاز به «قصه وفاق» داریم که البته هنوز دولت آقای پزیشکیان چنین قصه‌ای را خلق نکرده است. او منظور خود از «قصه» را چنین تبیین کرد: «منظور از قصه، دروغ‌پردازی یا خیال‌پردازی نیست. به عنوان مثال، پدران ما شش‌فته قصه انقلاب شنیدند که دست به انقلاب زدند. یا قصه پیامبر(ص)، قصه عشق انسان به خداست و پیامبر(ص) ابتدا قصه خود را خلق کرد و سپس آن را به جامعه عرضه کرد و مورد اقبال قرار گرفت. امکان ندارد در جامعه رخدادی اتفاق بیفتد بدون اینکه پیش‌تر، قصه آن خلق شده باشد. هر کس فکری کند آینده این کشور و نظام باید حفظ شود باید «قصه وفاق» را خلق کند. تک‌تک ما در به وجود آوردن این قصه مسئولیت داریم. قصه وفاق باید با حضور همه گروه‌های مدنی در ایران و تمام ایرانی‌ها شامل کردها، سیستانی‌ها، بلوچ‌ها، ترک‌ها، گیلکی‌ها و... و همه متفکران و معترضان و حتی ایرانیانی که از ایران مهاجرت کرده‌اند، نوشته شود. نمی‌توان ۹۰ درصد بازرگان را حذف کرد و حرف از وفاق زد. برای باورپذیرتر کردن قصه باید همه را در نوشتن آن مشارکت داد.»

برش

داشته باشیم؟ یعنی هم خود برویم و هم پولمان را ببریم! حال دولت آقای پزیشکیان در چنین شرایطی با چنین پیشینه‌ای سرکار آمده است؛ علاوه بر اینکه شرایط جدید اسرائیل هم برای اقتصاد و سیاست ما چالش‌های جدیدی ایجاد خواهد کرد.»

وفاق بدون افق، بی‌سرانجام است به زعم دکتر زرنانی، دولت وفاق در صورتی می‌تواند چالش‌های اقتصادی را پشت سر بگذارد که بتواند در جامعه و برای فعالان اقتصادی چشم‌انداز و افق روشن ایجاد کند. او رابطه بین «وفاق» و «افق» را چنین تبیین کرد: «اگر وفاق بدون افق و چشم‌انداز انجام شود؛ بی‌سرانجام است. اکنون به دلیل تقسیم جامعه به خودی و غیرخودی، وفاق بین مردم و حاکمیت کم‌رنگ شده است و متعاقب آن، افق و چشم‌انداز جامعه هم گم شده است. افق زمانی پدیدار می‌شود که وفاق از سطح سیاسی به سطح جامعه منتقل شود.»

او برای وفاق سه سطح قائل شد: «وفاق همه‌با من»، «وفاق همه با هم» و «وفاق من با همه» و گفت: اگر ساختار سیاسی به «وفاق همه با هم» نرسد، کارآفرین هم از سطح «عقل معنایی» خارج نمی‌شود و عقل ابزاری در اقتصاد به جریان نمی‌افتد. اما باید این را هم بدانیم، در شرایطی که افق و چشم‌انداز پیش‌روی ما خاکستری است «وفاق همه با هم» شکل نخواهد گرفت. در چنین شرایطی نقش دولت این است که مردم را به میدان آورد و بین «مردم» و «مقامات سیاسی» وفاق ایجاد کند. تنها این نوع از وفاق است که می‌تواند چشم‌اندازی روشن برای ما خلق کند: «حدود ۴۰ سال است که هوپهایم انقلاب سفر خود را به پایان رسانده و به خواسته‌های خود رسیده است، اما خلبان هنوز اعلام نمی‌کند که کمر بندها را باز کند؛ همه چیز تحت کنترل است. هنوز تصور می‌شود که کشور در موقعیت خطر قرار دارد و باید مدام با هر نظر مخالفی مقابله کرد. اگر دولت آقای مسعود پزیشکیان می‌خواهد موفق شود، باید وفاق خود را به افق تبدیل کند.» زرنانی معتقد است: تنها در چنین شرایطی است که اقتصاد ایران بسامان می‌شود.

یک جدول با دو شرح جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

- ۷- ناکس - گونه‌ای از شناورهای کوچک - دستبازی
۸- صدای پرواز مگس - معرفی کننده «بهره هوشی»
۹- تمدنی باستانی در بین‌النهرین - یکی از انواع شنا گرفتار
۱۰- دوش‌انداز - بی‌کفایت - حرکتی در بدنسازی
۱۱- پارچه نخ ساده - سنگی گرانبها - مرواریدها
۱۲- نامبارک - هالوژن نمک - همه‌گیری
۱۳- داد و فریاد کردن - نوکر - نزدیک‌بین - سرکه
۱۴- نیک منظری و جاهت - قلمه زدن - تاراج
۱۵- نمایشنامه «فریدریش دورنمات» - مقابل «پیر»
عمودی:
۱- خرگوش بی‌دم - دانشمند نوبل برنده نروزی که در زمینه علوم اعصاب کار می‌کرد
۲- آنچه بجا آوردنش لازم باشد و ترک آن گناه - چشم

15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

حل جدول ویژه شماره ۸۵۹۴
حل جدول عادی شماره ۸۵۹۴
15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

جدول سودوکو ارقام ۹ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

جدول سودوکو ۹x۹
میانگین
۳ ۱ ۵ ۸
۵ ۲ ۷ ۸ ۹ ۷
۲ ۹ ۵ ۴ ۸ ۹
۶ ۴ ۸ ۳ ۶ ۴
۲ ۸ ۶ ۴ ۲ ۷
۱ ۸ ۲ ۱ ۶ ۴ ۸

جدول سودوکو ۹x۹
خیلی سخت
۱ ۸ ۳ ۶ ۴ ۲ ۴ ۵ ۹ ۸
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹

حل جدول سودوکو شماره ۶۶۳۴
۶ ۵ ۷ ۱ ۸ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۸ ۱ ۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۳ ۲ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۵ ۶ ۷ ۸ ۹
۶ ۷ ۸ ۹
۷ ۸ ۹
۸ ۹
۹